

دوره ششم تقنینیه

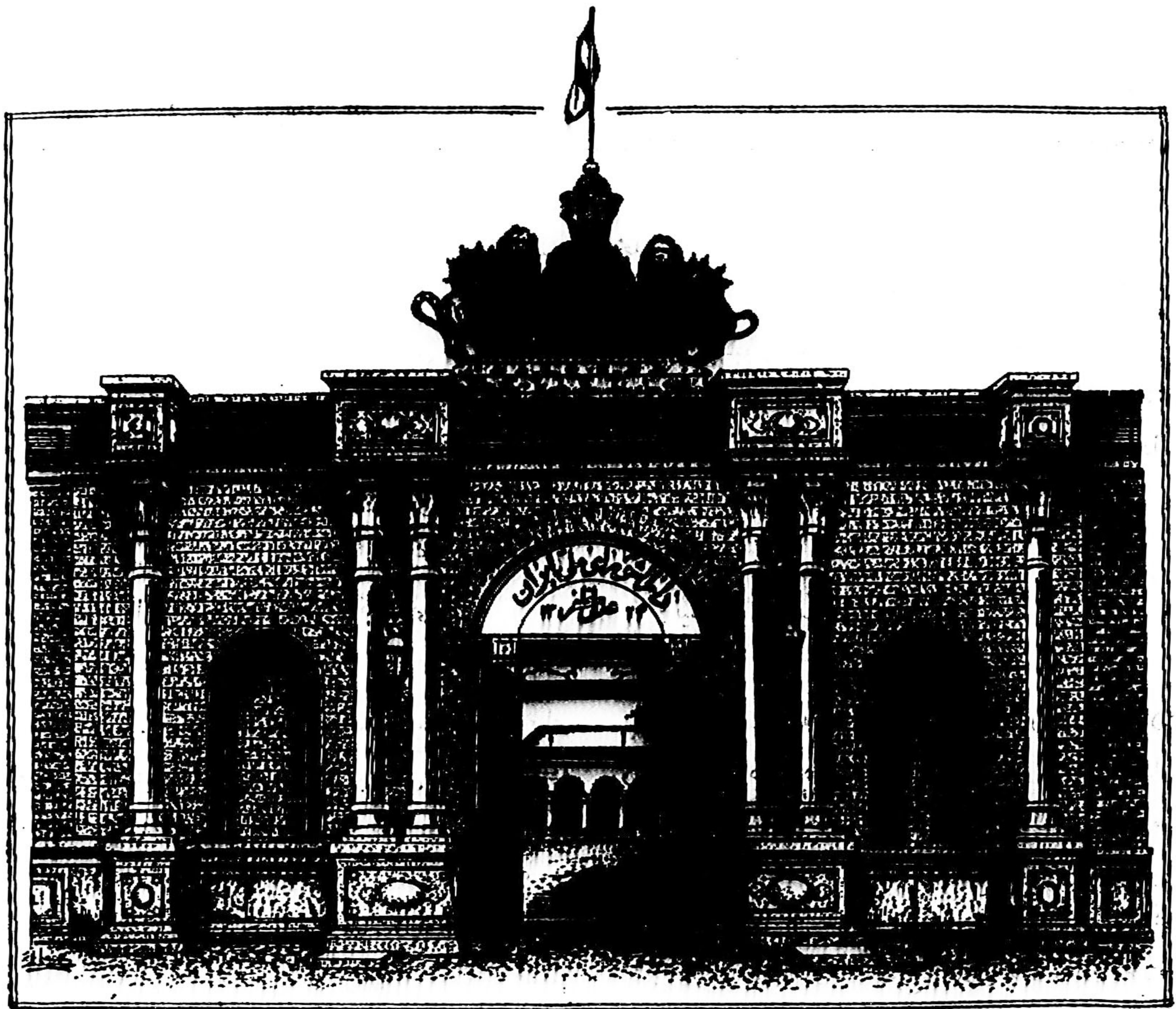
<p>جلسه ۱۶۰</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۲۵</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۸ ربیع الثانی ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالبانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مدارج

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	قرابت لایحه ثبت اسناد اجباری و تصویب فوریت اول آن و ارجاع آن به کمیسیونهای بودجه و عدلیه	۲۶۰۱	۲۶۰۵
۲	سؤال آقای شریعت زاده از آقای وزیر عدلیه راجع باقدماتی که برای الغاء کاپیتولاسیون از طرف دولت شده و جواب آقای وزیر عدلیه	۲۶۰۶	۲۶۰۶
۳	تصویب مرخصی آقایان مرتضی قلی خان بیات - یاسائی - امیر اسدالله خان عامری	۲۶۰۶	۲۶۰۸
۴	تقدیم طرح قانون راجع بمعافیت اهالی میزاب از نادیه مالیات مستقیم املاک و اراضی در دو سال ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ از طرف آقای کازرون و ارجاع آن بکمیسیون مبتکرات	۲۶۰۹	۲۶۰۹
۵	مذاکره نسبت بخرید کمیسیون بودجه راجع باستخدام مسیو مارنن متخصص آهن ذوب کفی و تصویب آن	۲۶۰۹	۲۶۱۷
۶	مذاکره نسبت بخرید کمیسیون بودجه راجع به اضافات بودجه سنه ۱۳۰۵ کابینه ریاست وزراء و تصویب آن	۲۶۱۷	۲۶۲۰
۷	قانون استخدام مسیو مارنن تبعه دولت آلمان برای تاسیس کارخانه آهن ذوب کفی	۲۶۲۱	۲۶۲۱
۸	قانون بودجه اضافی ۱۳۰۵ کابینه ریاست وزراء	۲۶۲۱	۲۶۲۲

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۸ ربیع الثانی ۱۳۴۶

جلسه ۱۶۰

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقابان: کی استوان - عراقی - امام جمعه شبراز -
 ضیاء - آقا علی زارع - دهستانی - فرش - ملک آرائی -
 آیه الله زاده اصفهانی .

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر ریاست آقای پیرنیا
 تشکیل گردید)
 (صورت مجلس روز یکشنبه سی ام مهرماه
 را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

غائبین بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: جلالی - اسدی - حاج میرزا حبیب الله امین
 اعظمی - نظام مافی - زوار - میرزا محمد تقی طباطبائی
 مهدوی - عباس میرزا - افسر - مسعود - حاج حسن
 آقا ملک - جوانشیر - حاج غلامحسین ملک -
 در آمدگان با اجازه جلسه قبل
 آقایان: مرتضی قلی خان بیات - فرمند - میرزا عبدالله
 خان وثوق - بهار - حاج میرزا مرتضی -
 در آمدگان بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: شریعت زاده امام جمعه امر - لوبخت - جهانشاهی
 زعیم - میرزا حسن خان وثوق - کازرونی -

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده اجازه را که خواسته بودم برای
 این بود که در دستور عرض کنم . لکن شنیدم که
 این جا بنده را غالب بی اجازه نوشته اند اولاً تقاضا میکنم
 آن اجازه قبل از دستورم محفوظ باشد و بعد عرض
 میکنم که بنده چند روز است مبتلا به تب و نوبه و
 سینه درد هستم و صبح ها برای گرفتن دستور نزد طبیب
 میروم و همینطور که نوشته اند چند دقیقه دیر آمده ام
 امروز هم همینطور بوده لکن البته معذور بوده ام و
 استدعا میکنم بی اجازه را با اجازه بکنند .

رئیس - بلی از کمسیون همینطور نمائید خواهد شد.
 صورت مجلس ابرادی ندارد ؟
 (گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.
 رئیس - آقای وزیر عدلیه

وزیر عدلیه - البته آقایان نمایندگان محترم خودشان
 متوجه باین هستند که با وضعیت امروزه دنیا قانون ثبت
 املاک اجباری و اجباری شدن ثبت یکی از لوازم
 اولیه زندگانی يك مملکت و امنیت قضائی است . قانون
 ثبت مدنی است که بطور اختیاری موجود است و در

نقشه ملك را خود مالك نیز می تواند حاضر کند
 و در این صورت اداره ثبت املاک به تحدید حدود قطعی
 اقدام خواهد نمود .
 حق الثبت در سال اول افتتاح اداره ثبت اسناد و
 املاک در هر حوزه صدي لیم (تومان یکشاهی) خواهد
 بود که نصف آن در حین تقاضای ثبت و نصف دیگر در
 حین صدور سند مالکیت باید نادیده گردد . در سال
 دوم حق الثبت صدي يك و بعد برای هر سال تاخیر
 صدي دو بر صدي يك مزبور علاوه خواهد شد .

تبصره - تقاضای ثبت در مورد املاک دولت بعهده
 اداره خالصجات و در مورد موقوفات بعهده متولی یا
 رئیس اوقاف محل وقوع ملك و در مورد املاک
 محجورین بعهده ولی باقیم آنها می باشد

ماده دوم - عایدات حاصله از اجرای این قانون
 صرف تأسیس ادارات ثبت و تشکیلات قضائی مملکت
 خواهد شد

ماده سوم - وزارت مالیه مبلغ ۸۰ هزار تومان
 برای مصارف ادارات ثبت املاک بطور قرض بوزارت
 عدلیه خواهد پرداخت . مبلغ مزبور پس از وصول
 عایدات ثبت بجزانه داری کل مسترد خواهد شد

ماده چهارم - مفاد این قانون در ظرف ۵ سال باید
 بموقع اجرا گذاشته شود

وزارت عدلیه و وزارت مالیه هر کدام در حدود وظائف
 خود مأمور اجرای این قانون خواهند بود

رئیس - فوریت قسم اول مطرح است آقای یاسائی
 یاسائی - موافقم .

رئیس - آقای عراقی
 عراقی - موافقم .

رئیس - آقای حاج شیخ بیات
 حاج شیخ بیات - بنده مخالفم .

رئیس - بفرمائید .

حاج شیخ بیات - بنده اصولاً با قانون ثبت اسناد
 اجباری موافق هستم ولی البته آقایان تصدیق میفرمایند
 که قانونیکه مثل ثبت اسناد اجباری برای يك مملکتی
 وضع میشود باید خیلی در اطرافش دقت بشود چرا ؟
 برای اینکه در این جا مثلاً یکماده قید میکند که تا
 یکسال باید تمام اشخاصیکه صاحب ملك اند ملك شان
 را ثبت کنند و اگر فرض بفرمائید پادشاه کسی اعتراضی
 نسبت بآن ملك ندهد بکلی از حق خودش محروم میشود
 ملاحظه بفرمائید در يك مملکتی که هنوز از صد فر
 پنج نفر سواد ندارند و اصلاً روزنامه ندارد یا سواد ندارد که
 روز نامجات و اطلاعات و اعلانات را بخوانند اصول مالکیت
 هم که منحصر بيك عده یا سواد نیست مالکیت در این
 مملکت عمومیت دارد نسبت بشمام افراد و صدي پنج ار
 این مالکین سواد ندارند آنوقت بنده بگویم بدون این
 که يك راه عملی خوبی برای این طرز عمل پیدا کنیم
 و بدون اینکه دقت کنیم بیائیم و این لایحه را بایک شور
 از مجلس بگذرانیم و بدهیم بدست مأمورین دولت که
 طرز اجرائیشان هم معلوم است از چه اقرار است ؟
 این است که بنده عقیده مند هستم که اینطور لوایحی
 که تمام افراد علاقه مند هستند و تمام مردم محل ابتلایشان
 است در اطرافش خیلی باید دقت شود زیرا اگر دو
 شور بشود در شور اول که ارجاع شد بکمیسسیون دو
 مرتبه میآید بمجلس و تمام نمایندگان در اطراف آن
 موضوع فکر میکنند و يك پیشنهاداتی میدهند و آن
 پیشنهادات دوباره میروند بکمیسسیون و در اطراف هر يك از آن
 پیشنهادات تدقیق میشود و بعد از آن مجدداً راپورت
 داده میشود بمجلس و در مجلس شور میشود و تصویب
 میشود و این فلسفه اش هم درست است که لوایح را در
 شوری کرده اند علتش هم اینست که اطراف و جوانب آن
 قضیه را کاملاً نمایندگان دقت و ملاحظه نمایند و پیشنهاداتشان
 را بکمیسسیون بفرستند کمیسسیون هم در اطراف آن تدقیقات
 بعمل بیاورد و دوباره بمجلس راپرت بدهد و بگذرد

ولی اگر يك شوری شد دیگر آن پیشنهادات آری نخواهد داشت زیرا الان بيك شوری بودن این لایحه رأی داده میشود و می‌رود بکمسیون بدون اینکه ما بدانیم نظر نمایندگان در اطراف آن قضیه چیست و می‌آید به مجلس و تا بيك پیشنهادی در مجلس قابل توجه نشود دیگر به کمسیون هم بر نمیگردد و ممکن است بيك پیشنهادات خیلی حساسی هم که برای آن قانون موقعیت داشته باشد برای اصلاحش بشود و معدالك چهار نفر میل نداشته باشند با آنها رأی بدهند از این جهت نمی‌رود بکمسیون و مورد توجه آقایان هم واقع نمیشود. مخصوصاً وقت در این قانون بعقیده بنده خیلی لازم است و در آئینه زدبکی ملاحظه میفرمایید مثل خیلی از قوانین از نقطه نظر این که در اوایل امر دقت کاملی که باید درش بشود نشده بعد بيك مواعلی بر میخورد که رفع کردن آن مواعلی خیلی مشکل است این است که بنده عقیده دارم این قضیه که دیگر اصلاح عدلیه نیست که آقا بخوانند با ماده واحده اصلاحش کنند ...

(همهمه بعضی از نمایندگان - صدای زنگ رئیس)
حاج شیخ بیات - حرفهاتان را بعد بنید. اجازه بدهید عرایضم را عرض کنم

شیروان - عدلیه خیلی هم خوب اصلاح شده ....
حاج شیخ بیات - خدا رحم کند خیلی خوب است بسیار خوب خود آقای وزیر عدلیه هم می‌دانند چه قدر اصلاح کرده‌اند باسائی - خارج از موضوع حرف بنید آقا ...

حاج شیخ بیات - شما خارج از موضوع می‌شوید همین که بین نطق بنده صحبت می‌کنید از موضوع خارج شدن است. بنده به هواز میدان در نمیروم شیروانی - هوچی نو هستی احسق هر چه دلت می‌خواهد میگوئی ...

بیات - بنده حرفم را باید بزنم ...

رئیس - آقای شیروانی بشما اخطار میکنم (خطاب به حاج شیخ بیات) شما هم از حدود نطق خارج میشوید حاج شیخ بیات - بنده که حرفی نمی‌زنم وظیفه

رئیس - شما با اصل قضیه که اظهار کردید موافقم راجع بفوریت باید حرف بنید

حاج شیخ بیات - بی در فوریت حرف می‌زنم و معایب فوریت را دارم عرض میکنم اینها معایب فوریت بود که عرض کردم این است که بنده عقیده ام این است لوابچی که بمجلس می‌آید باید دو شوری باشد (علی الخصوص لوابچی که تمام افراد جامعه محل ابتلاشان است) یعنی تمام نمایندگان باید بروند و با اشخاص مطلع و بصیر در خارج مذاکره کنند فرضاً اگر بنده از این لایحه اطلاع نداشته باشم باید بروم با اشخاص متخصص در خارج مذاکره کنم شور کنم دقت کنم و يك چوری از مجلس بگذرانم و موافقت کنم که در اطرافش در آئینه اسباب زحمت مردم نشود وزیر عدلیه - بنده خوشوقت هستم که از ابتدای کاری که بنده شروع کردم آقای بیات با بنده مخالف بوده‌اند و خوشوقت هستم که ناآخر هم مخالف باشند این اصل مسأله است و تکرارش هم لزومی ندارد که هر کس و هر نماینده حق دارد عقاید خودش را بطور مفصل در پشت این تریبون بگوید. لیکن بنده گمان میکنم سوءتعبیر نباید کرد و هر مطلبی را ایشان میتوانند بيك شکلی بگویند که زننده نباشد و توهین بطرف دیگر نباشد اعم از اینکه آن طرف وکیل باشد یا وزیر. ممکن است آقا همچو تصور کرده باشند که بنده چون وزیر شده ام باید حاضر شوم که هر توهینی را قبول کنم بنده بشما قول میدهم که هیچ‌چیز بنده شخصاً از برای این قبیل تریببات ساخته نشده ام. اولاً وزارت از برای بنده بيك مسئله است که بالاخره پیش آمده است بر حسب اتفاق و يك کاری هم کرده ام که بعقیده خودم و بعقیده آن اشخاصی که انصاف داشته باشند و مصائب این مملکت را نگاه کنند و آن مشکلاتی که در این مملکت هست نگاه کنند بعقیده آن اشخاص تا اندازه که ممکن بوده است کار بکنم کار کرده ام ...

حاج شیخ بیات - بنده کسی را توی عدلیه وارد نکرده ام (این جا را بالاخره وضع کرده اند که حرف همه زده شود) شما که کرده اید باید نگاهش دارید. (همهمه نمایندگان - صدای زنگ - امر بسکوت)

بهار - صحبت خودتان را بکنید آقا ...
رئیس - اگر آرام نشوید مجلس را تعطیل خواهم کرد بیات - چشم مقصود بنده این است که لوابچی که محل ابتلاء عموم است باید دقت کرد. این قانون بيك چیزی است که حقیقتاً هر بيك نفری که بيك جفت کاو یا بيك جریب زمین دارد و لو سواد هم نداشته باشد و از برای او محل ابتلاء است نمیتوان آنرا باین عجله گذراند و سلب مالکیت ازش کرد باید اولاً بيك مقدماتی را برایش تهیه کرد که بسبب آن مقدمات سلب مالکیت ازش نشود بنده عرض میکنم فلان کسیکه در اقصی نقطه این مملکت واقع شده و بيك جریب زمین دارد سواد هم ندارد روز نامه هم ندارد که بخواند و اصلاً هیچوقت در اطراف سواد هم قدم زده این را من نمیتوانم همینطور بيك شوریش رأی بدهم که فوری مطلب تمام شود و اگر از شش ماه که ابلاغ کرده شد و معترض او هم نفهمید اسقاط حق او شود خبر در کجای دنیا اینطور است ...؟

رئیس - خارج از موضوع هست راجع بفوریت باید صحبت کنید ...
حاج شیخ بیات - آخر در اصل قضیه باید مذاکره کنم که فوریتش را خراب کنم.

حاج شیخ بیات - همه می‌فهمند که چه کرده اید شما خراب کاری.

حاج شیخ بیات - قضایای شخصی را این جا نباید گفت بيك نفر وزیر حق ندارد اینطور بکسی توهین بکند ...
(صدای زنگ رئیس)
وزیر عدلیه - که اسم آن شخص را بنده نمی‌برم ...
حاج شیخ بیات - آتهائی که موافقت بفرمائید که نسبت بآنها چه طور رفتار کردید.
(همهمه نمایندگان - صدای زنگ رئیس - دعوت بسکوت)
بيك نفر از نمایندگان - راجع بفوریت بگوئید

وزیر - البته هر چیزی که برخلاف عقیده کسی شد این حرف را می‌زند. بنده امروز آمده بودم این جا تصور میکردم بيك سؤالی را که یکی از آقایان نمایندگان از بنده کرده بودند آن سؤال هم خواهد شد که دولت راجع به کاپیتولاسیون چه اقدامی کرده است، وزارت عدلیه چه کرده است، بنده آمده بودم که بگویم من اطمینان میدهم که اگر بيك عده اشخاص منصفی (نه اینکه در آرهو و جنجال) بیایند و بنشینند محاکم عدلیه و قضایا که انتخاب شده اند نگاه کنند به بینند آنوقت انصاف خواهند داد که با وسائلی که ما در این مملکت داشتیم با اندازه که ممکن بوده است سعی و دقت شده است و اشخاص امینی بمقام قضاوت رسیده اند. بنده میخواستم بگویم قدم اولی که ما برای کاپیتولاسیون برداشته ایم این بود که ما بیاییم و آن عدلیه را که همه با آن مخالف بودند بر هم بزنیم و بيك محاکمی درست کنیم که بتوانیم بدیگران بگوئیم که محاکم ما امروز ساخته شده است برای اینکه شما نتوانید با اطمینان باو رجوع کنید و حالا آقا تشریف آوردند. این جا و بيك کلبیانی را گرفتند و مخالفت کردند. آقا در ابتدای تشکیلات عدلیه آمدند و بيك خواهش از بنده کردند راجع بيك شخصی ...

(همهمه بعضی از نمایندگان)
حاج شیخ بیات - قضایای شخصی را این جا نباید گفت بيك نفر وزیر حق ندارد اینطور بکسی توهین بکند ...
(صدای زنگ رئیس)
وزیر عدلیه - که اسم آن شخص را بنده نمی‌برم ...
حاج شیخ بیات - آتهائی که موافقت بفرمائید که نسبت بآنها چه طور رفتار کردید.
(همهمه نمایندگان - صدای زنگ رئیس - دعوت بسکوت)
بيك نفر از نمایندگان - راجع بفوریت بگوئید

وزیر عدلیه - راجع به فوریت هم بنده که عرض نکردم همین الان در این جا عملش تمام بشود بنده تقاضا کردم که يك شور درس بشود ملاحظه بفرمائید با این يك شوری بودنش چه مراحل طولانی برای این کار هست اولاً از حالا تا وقتی که کمیسیون تشکیل بشود آقا وقت دارند در این قضیه دقت بفرمایند بعد هم که تشکیل شد در کمیسیون عدلیه بحث میشود و شور میشود و راپورت داده میشود بمجلس و تا وقتی که جزو دستور بشود همه اینها فرصت است که اگر کسی بخواند بیفرضانه کار کند مطالعه کند. حالا هم بنده اصراری ندارم میخواهید دو شوری بکنید بکنید بعقیده بنده این مسئله يك شور بشود بهتر است و زودتر بگذرد مفیدتر است حالا هم هر طور اکثریت رأی بدهد همانطور میشود و الا آمدن این جا و کنایه زدن فایده ندارد. باید آمد و دلیل گفت.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است آقا سید یعقوب - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - متأسفانه هم فرمایشات آقای حاج شیخ بیات نگذاشت حل معما بشود و هم آقای داور که يك وزیر شیردلی بودند نگذاشتند حل بشود. اصل مسئله این است که این لایحه خیلی مهم است بنی بین الله يك مقدمانی را که آقای حاج شیخ بیات بیان کردند از آن مقدمات نمیشود صرف نظر کرد و غالب اهالی این مملکت بی اطلاع اند. ولایات و ایالات نمیدانند غالباً سواد ندارند و بی سوادند خبر از قوانین ندارند اگر ما این را يك شوری قرار بدهیم خوب نیست و عقیده بنده این است که اگر این را دو شوری قرار بدهیم آقایان هم موافقت کنند بهتر است. و چون اصل عقاید مخالف و موافق صحبت نشد خوب است مجلس هم موافقت کند که عقاید موافق و مخالف در این موضوع گفته شود با دلیل نه با عصبانیتی که طرفین دارند مطلب گفته شود بلکه از

شریعت زاده - نظریه اینکه مدنی است اعلی حضرت همابونی و مجلس شورای ملی تصمیم به الغاء کابینتولاسیون گرفته اند و در همین مجلس آقای مستوفی موقعی که رئیس الوزراء بودند این مطلب را اعلام کردند و نظر به اینکه البته برای اجرای این مقصود مقتضی است يك اقدامات مقدماتی و لوازم آن بعمل آید و فراهم شود بنده میل داشتم که آقای وزیر عدلیه در جواب سؤال بنده توضیح بدهند که نسبت به این موضوع چه مقدماتی تا بحال فراهم شده است؟ و چه اقداماتی فرموده اند؟ اگر چه تصور میکنم بواسطه علاقه به این مطلب خود دولت اقداماتی که لازم است کرده است ولی چون اطمینان دارم که مجلس و تمام مملکت به این مطلب علاقه مند هستند بنده خواستم که تفصیلاً از اقدامات دولت مستحضر شوم. و اگر آقای وزیر عدلیه اطلاعاتی راجع به این سؤال بدهند خیلی مایه امانت است.

وزیر عدلیه - اطلاعاتی که بنده میتوانم عرض کنم راجع بچند قسمت است. البته از يك قسمت اقدامات دولت در این زمینه و یاد داشت هائی که در این خصوص بمقامات لازمه داده شده است آقایان مستحضر هستند ...

شریعت زاده - بلندتر .... وزیر عدلیه - البته آن یاد داشت هائی که دولت راجع به الغاء کابینتولاسیون داده است آقایان اطلاع دارند پس از آن ما داخل شدیم در يك مرحله که وسائل کار خودمان را فراهم کنیم. از نقطه نظر خارجی ها (گر چه بالطبع هر مملکتی افراد خودش را هر قدر هم مهیا نواز باشد از سایر افرادی که به مملکت او می آید کمتر نخواهد داشت و هر قدری که برداشته است برای رفاه عموم است) ولی اقداماتی که شده است عرض میکنم: يك قسمت راجع است به تهیه قانون مدنی که تهیه می شود از برای تقدیم به مجلس شورای ملی و البته يك قسمتی که از برای خارجیا

خیلی قابل دقت است موادی است که مربوط به حقوق خانوادگی از قبیل ارث، طلاق و ازدواج و امثال اینها است که معلوم است برای خارجیا يك قواعد خاصی باید در نظر گرفته شود این مواد را مشغول هستیم که تهیه نموده و تقدیم مجلس شورای ملی نماییم که برای آن موقعی که چند ماه دیگر بیشتر باقی مانده است حاضر شود. يك اقدام دیگری هم که مقدماتش فراهم شده است و البته باز هم برای تمام افراد اهل مملکت است و رفاه حال مردم و از نقطه نظر کارهای دیگر هم خیلی مفید است راجع به محبس ها است و يك محبس هائی در نظر گرفته شده است ساخته شود که يك رژیم کاملی از حیث محبس ها باشد و دولت امیدوار است قبل از اینکه این چند ماهی که باقی مانده است بگذرد بتوانیم مقدمات را کاملاً فراهم کنیم مخصوصاً قانون مدنی که ذکر شد آن قسمتی که مخصوص بخارجیها است مواد خاصی را باید تدارک کرد تا اینکه بمجلس بیاوریم و بگذرد که بتوانیم این مسئله را بطور خوشی عملی کنیم.

رئیس - خبر های کمیسیون عرایض و مرخصی قرائت می شود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

نماینده محترم آقای مرتضی قلیخان بیات از روز حرکت چهل روز اجازه مرخصی خواسته و در تقاضا نامه خود مدعی عدم استفاده از مرخصی خود در ادوار تقنینیه که بافتنار نمایندگی مفتخر بودند شده کمیسیون نیز پس از مراجعه بسابقه دعوی ایشانرا تصدیق و با يك ماه مرخصی ایشان از تاریخ حرکت موافقت و اینك راپورت آرا تقدیم مینماید

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - میدانم آقای بیات کتر مرخصی خواسته اند و حالا هم يك مرتبه آمده اند و چهل روز بیشتر مرخصی نخواسته اند خود من هم انصاف میدهم که چون

ایشان زیاد مرخصی نگرفته اند باید این مرخصی داده شود ولی از آنجائی که الحمد لله ایشان محتاج نیستند بنده با حقوق ایشان که میخواهند مرخصی بگیرند استفاده از حقوق بکنند مخالفم ولی اگر بدون حقوق باشد بنده کاملاً موافقم.

حاج میرزا مرتضی (مخبر کمیسیون عرایض و مرخصی) همالطور که کمیسیون تصدیق کرده است آقای بیات در این دوره و دوره قبل مرخصی نخواستند و اگر هم مرخصی خواسته اند استفاده نکرده اند این فرمایشی را هم که آقای فیروزآبادی فرمودند نمیدانم روی چه اصل است که اگر بکنند نماینده چهل روز مرخصی در دو سال بخواهد استفاده از حقوقش نکند؟ برای چه؟ تمام مستخدمین ادارات در ظرف یکسال حق یک ماه مرخصی با استفاده از حقوق دارند و کلای مجلس شورای ملی اگر در ظرف دو سال یکماه یا چهل روز مرخصی بخواهند که کارهای لازم خودشانرا انجام بدهند باید بگوئیم که چون شما صاحب تروت هستید و چیزدار هستید پول نگیریید؟ پس بنده تصور می کنم خوب است که آقای نماینده محترم هم موافقت بفرمایند که این مرخصی بگذرد. چون کمیسیون عرایض مرخصی هائی که میدهد از روی دقت کامل است و این فرمایشات خوب است گفته نشود که شایسته آقایان نمایندگان نیست که این فرمایشات در مجلس بشود.

رئیس -- رأی میگیریم به مرخصی يك ماهه آقای بیات آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.
(اغلب برخاستند)

رئیس -- تصویب شد. خبر مرخصی آقای باسائی
(بشرح آتی خوانده شد)

آقای باسائی -- نماینده سمنان بواسطه کسالت مزاج بکماه اجازه مرخصی خواسته کمیسیون عرایض و مرخصی تقاضا نامه نماینده محترم را تحت شور در آورده چون نماینده محترم مریض بوده و عذر موجه داشته کمیسیون مرخصی ایشان را تصویب مینماید.

از حقوق نداری؟ بنده عقیده ام این است که حضرت آقا بك قدری دقت بفرمایند و در این فرمایشانی که می فرمایند بک قدری دقت کنند و بیش از این پافشاری نکنند.

رئیس -- آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع -- من میخواستم اساساً به آقای فیروز آبادی عرض کرده باشم اول فکر کنید که هر نماینده که بجائی مسافرت میکند اگر اسباب شکست اکثریت مجلس است حقیقه نه اینکه ایشان مخالف باشند همه ما مخالف هستیم والا در صورتیکه بروند و بك خدمتی به محل خود بکنند بنده موافقم. من اطلاع دارم که همین مسافرت آقای باسائی برای کارهای محلی و میدزی بقدری مفید بوده است که اگر اینجا بودند نمی توانستند آنقدر خدمت کنند، مأمورین میدزی بقدری مردم را در ولایات اذیت می کنند که بنده عقیده دارم که هر بك از نمایندگان بنوبه خودشان بروند در محل خودشان و برگردند آقا متأسفانه محل کارشان بك فرسخ بیشتر نیست ولی محل سا برین سی فرسخ چهل پنجاه فرسخ است. پس استدعا میکنم در این قبیل فرمایشات بک قدری ملاحظه بفرمایند

رئیس -- رأی میگیریم به مرخصی ۲۵ روزه آقای باسائی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.
(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. خبر مرخصی آقای امیر اسدالله خان
(بمضمون ذیل خوانده شد)

آقای امیر اسدالله خان عامری نماینده محترم کاشان بواسطه کسالت مزاج از ۲۶ شهریور تا دوم مهر ۱۳۰۶ اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون بعد از مشاوره و تبادل آراء مرخصی نماینده محترم را تصویب و خبر آن را تقدیم میدارد.

رئیس -- آقای کازرون

کازرون -- موافقم.

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- عرضی ندارم

رئیس -- رأی گرفته میشود...

روحی -- چند روز است؟

نکپیان -- هفت روز

رئیس -- رأی گرفته میشود بمفاد این خبریکه قرائت شد. آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام فرمودند)

رئیس -- تصویب شد. آقای کازرون راجع بدستور

اظهاری داشتید؟ بفرمائید

کازرون -- بنده مکرر تجربه کرده ام که يك نظر

موافقی همیشه نسبت بمردمان که در دور زین نقاط

مملکت واقع شده اند و در حقیقت از همه چیز محروم

هستند در مجلس شورای ملی بوده است و امیدوارم که در

سایه این حسن نظر در آئیه احوال مردمی که در

زمان گذشته از همه چیز محروم بوده اند بهتر شود البته

آقایان بهتر اطلاع دارند که اهالی میناب که یکی از بنادر

بسیار مهم بدآب و هوائی است و در آخرین نقطه

ساحلی ایران واقع شده است مدتهاست دچار انواع

فلاکت و بدبختی هستند. اولاً يك قسمت از بدبختی های

اهالی آنجا عدم امنیت آنجا بود که بواسطه اشترار بلوچ

و بعضی اشترار دیگر هر روزه حقیقه اهالی بد بخت

میناب دچار انواع شکنجه و بدبختی بودند و در همین

حال خشك سالی شد و بارش نیامد و نتوانستند بقدری

که لازم بود زراعت کرده باشند و جزئی زراعتی هم که

شد ملخ آمد و اکثرش را خورد. طولی نکشید که پور

ملخ آمد و درختها و اشجارشان را بکلی خورد

و درختهای نخلشان را خشك و بلائمر گذاشت طولی

نکشید که وباء آمده و در نتیجه وباء تقریباً هشت هزار

نفر از آنها تلف شدند که اگر حقیقه رئیس کل صحبه به داد آنها نرسید و واکنس و طبیب میفرستاد شاید اکثریت اهالی بکلی از میان میرفتند و تلف می شدند . بعد از مدتی که گرفتار و بلاء بودند و بموجب آنچه مینویسند طاعون هم آمده بوده است يك مرتبه نفس کشیدند و دیدند که نه نان دارند ، نه نم دارند ، نه راه فرار دارند و نه قوه زیست و در این حال مالیه هم برای مالیات تعقیبشان میکنند و يك مشت مردم فقیر بد بخت مفلوک با این وضع که عرض کردم گرفتار مورین مالیه هستند . بنده يك پیشنهادي تقدیم مقام مقدس ریاست کرده ام و استدعا کرده ام که دو سال مالیات اهالی میناب معاف شود . و این استدعاي من نه این است که از روی میل و هوی و هوس باشد البته بایستی در اطراف این عرایض که کردم کاملاً دقت شود اگر اینطور بود که بنده عرض کردم و حقیقه بدبختند و مستحق این هستند که علاوه بر اینکه مالیات از اینها نباید گرفته شود دستگیری هم باید از آنها بشود البته آقایان رأی خواهند داد و اگر غیر از این است که رأی داده نمیشود . و استدعا میکنم که ماده واحده آن قرائت شود .

رئیس -- ماده واحده قرائت میشود بعد ارجاع می شود بکمیسیون مبتکرات .

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی وزارت مالیه را مکلف مینماید که اهالی میناب را از تادیه مالیات مستقیم املاک و اراضی دو سال ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ معاف دارد و کسری که از این راه بر بودجه عمومی وارد میشود از محل صرفه جوئی و اضافه عایدات سال ۱۳۰۵ جبران نماید . کازرونی یعقوب الموسوی و چندین امضای دیگر

رئیس - دستور امروز خبر کمیسیون بودجه راجع به متخصص آهن ذوب کئی و ضمناً تعیین کمیسیونها است دو نفر مستخرج آراء بقرعه معین می شوند

(اقتراع بعمل آمده آقایان زعیب و مرتضی قلبخانی بیات معین شدند)

یک نفر از نمایندگان - آقای بیات مسافرت خواهند کرد .

رئیس - برای کمیسیونهای عدلیه و خارجه و معارف و فوائد عامه و قوانین مالیه هر کدام دوازده نفر برای نظام و پست و تلگراف هر يك شش نفر باید انتخاب شوند . خبر کمیسیون بودجه راجع به استخدام مسیو مارتین مطرح است . آقای فرمند

فرمند - مخالفت بنده از دو نقطه نظر است یکی اینکه وقتی که ما يك متخصص استخدام می کردیم يك آشریفات خیلی مفصلی در مجلس برای او فراهم میشد ، لایحه بچندن کمیسیون میرفت و خیلی آشریفات داشت البته بنده معتقد نیستم که برای استخدام يك نفر مهندس يك لایحه دوازده ماده به مجلس بیاید و خیلی وقت مجلس را تلف کند ولی باین سادگی هم که لایحه مسیو مارتین را آورده اند این را هم بنده معتقد نیستم باید بینا بین را گرفت هم تشریفات فراهم شود که يك موقع دیگر آن تشریفات به درد ما بخورد و هم اینکه خیلی مفصل نباشد . بنده معتقدم که تشریفات که برای استخدام يك نفر مهندس خارجی لازم است در این لایحه بعمل نیامده است . يك نکته دیگر هم که میخواهم عرض کنم این است که گرچه این مهندس یکی از مهندسين خیلی خوب آلمان است و واقعاً خیلی خوب انتخاب شده و خیلی متخصص عالیمقامی است اما وجود این شخص برای این عملي که ما میخواهیم بکنیم امروزه لازم نیست برای اینکه قبل از اینکه مسیو مارتین شروع بعمل بکند و آهن را ذوب کند و مصنوع کند باید يك کسی قبلاً معدن را استخراج کند و کوره آهن را به بندد و مقدمات ذوب آهن فراهم شود آنوقت این شخص وجودش لازم است این شخص این مدتی که این جا آمده است بقیماً بیچاره هنوز بیکار است و اشخاص عالم از بیکاری

خیلی منزجر هستند این الساعه در حال از چار است و باید يك مدتی بیکار باشد و اینجا ماند و معطل شود تا اینکه بآن عمل که مربوط بشخص او است برسد و تصور میکنم زیاد از یکسال و نیم دو سال طول میکشد تا مسیو مارتین را مشغول کار خودش بکنند بنده از این نقطه نظر هم مخالف بودم و حالا يك اشتباهی در اساس کار شده و این شخص را زود آورده اند این تقصیر اون نیست تقصیر وزارت فوائد عامه است که اشتباه کردند و بی موقع آوردند بنده يك عرض دیگر دارم که آنرا مختصراً بعرض آقایان میرسانم و آن این است که اگر ما میخواهیم يك کارهایی در مملکتمان جدیداً بکنیم این را بنده معتقد نیستم که دولت بیاید و مبادرت باین کار بکند . بنده معتقدم که همین ذوب آهن را ممکن است با کمپانیهای آلمانی کنترات ببندند و آنها کارش را درست کنند بعد نحویل بدهند و الا علاوه بر این متخصص پنج شش نفر دیگر هم لازم داریم که لواج آنها هم کدام باید و آن لواج هم ممکن است زود و در بیاید و آنوقت اسباب يك خسارتهائی بشود . بالاخره این عمل يك عمل تجارنی است . ما باید آهنمان را طوری استخراج کنیم که بتواند رقابت کند با آهنهای مصنوعی که از خارجه بداخله میآید . اگر ما آهن را باین شکلی که بنده می بینم و حس میکنم میخواهیم ذوب کنیم این آهن بقدری گران خواهد شد که اتباع داخله ما آهن وطن خودشان را نخواهند خرید و آن مقصودی که ما داریم بعمل نخواهد آمد . مقصود ما این است که آهن در مملکت خود مان داشته باشیم که مجبور نشویم آهن از جای دیگر بیآوریم و این مقصود با این روبه و شکلی که حالا دارند تعقیب میکنند عمل نمیآید . بنده عقیده ام این است که با يك کمپانی آلمانی یا جای دیگر کنترات ببندند بیاید اینجا معدن را استخراج و آهن را ذوب کند و آخرش این را يك کمپانی شرکتی کنند هم ایرانی و هم دیگران بخرند و يك شرکت خصوصی بشود و الا دولت با این قرطاس بازی و اداري بازی که دارد این مقصود را که ما از نقطه نظر اینکه واردات مملکت کم بشود داریم

عمل نخواهد آورد و يك آهن گرانی تهیه میشود که مردم آنرا نخواهند خرید و آهن خارجی را خواهند خرید . بنا بر این بنده معتقدم که دولت و وزارت فوائد عامه متوجه این معنی بشود و این مسئله را از نقطه نظر تجارنی و اینکه آهنی که از اینجا استخراج میشود بتواند با آهن خارجی رقابت کند در نظر بگیرد و يك راه دیگری غیر از این راه که حالا میروند پیدا کنند

رئیس - انتخاباتی که میشود از طرف دست راست شروع میشود اول آقای بدر و آقای بهار تشریف میبرند و بعد بهمین ترتیب سایر آقایان

مخبر - قبلاً اگر آقایان رفقا اجازه میفرمایند بنده تقاضا میکنم انتخابات کمیسیونها بعد از تنفس بشود که تبادل نظری بشود و اما فرمایشات نماینده محترم يك قسمتش خورده گیری و اظهار عقیده بود در اساس آهن ذوب کردن و استخراج آهن در ایران و اینکه خوب است ما متخصص برای آهن ذوب کئی بیآوریم و کمپانیهای خارجی را گذار کنیم . این يك فکری است و افکار دیگری هم هست اما متأسفانه يك خلقی در مملکت ما هست که هیچ کاری اول نمیخواهیم بکنیم فکرش را هم نمیکشیم يك وقتی که يك کسی با يك دولتی بيك فکر خوبی افتادند و خواستند آن فکر خوب را موقع اجرا بگذارند آنوقت عقاید منشئت و نخص های گوناگون ظهور میکنند و بالاخره اینقدر اظهار عقیده میکنند که اصل موضوع از بین میرود . عجالتاً راجع به طرق استخراج آهن در ایران و ذوب آهن در ایران يك افکار منشئت هست . فعلاً آنچه را که دولت شروع کرده و مجلس موافقت کرده این است که الان میخواهیم اجرا کنیم . مارتین هم الان ده ماه است طهران است و شروع بمقدمات کار کرده است و اینکه فرمودند فعلاً این کار صحیح نیست برای اینکه دو سال و نیم دیگر وجودش لازم میشود اینطور نیست یعنی ایشان مقصودشان این است که وقتی آهن استخراج شد و کارخانه نصب شد و بفرمایش آقایان

سوت هم زد. متخصص نباید آهن را آب کند. منظور آقا اینطور است؟ اگر اینطور است صحیح نیست فرمند. اینطور نبود.

مخبر. - بالاخره متخصص باید بیاید اینجا ببیند آهن قابل استفاده در کجا است، تجزیه های لازم بکند، محل نصب کارخانه را تقشیش بکند، دستور بدهد که چه نوع کارخانجات برای آهن ما لازم است، آن کارخانه ها را بیاورد نصب کند و جریان ببندازد. آنوقت دیگر بعد از چند ماه وجود او لازم نیست و باید متخصصین درجه دوم و سوم در کارخانه بایستند و کار کنند پس امروز احتیاج زیاد مسیو مارکین داریم و او هم مشغول کار است و بیکار نمیگردد. اگر بیکار بود خودش هم می رفت. الان مشغول تجزیه است، مشغول معاینه است با آن متخصصی که آقا میفرمایند آن متخصص معدن هست و با هم مسافرت میکنند میروند به ببینند آهن قابل تجارت در کجاست و بقرار اطلاعی هم که ما پیدا کرده ایم این چند روزه کشف کرده اند که در اغلب نقاط ایران آهن قابل تجارت هست و شاید آهن ایران درجه اول باشد در دنیا. اینها در نتیجه اقدامات همین متخصصین است. اما راجع بتشریفات فرمودند اولاً تشریفات آتقدری که لازم بوده است در مجلس بعمل آمده. لایحه بکمسیون خارج رفته، بکمسیون فواید عامه رفته، در کمسیون بودجه هم تنظیم شده حالا دیگر طاق نصرت ببندند و اینها بنده نمیدانم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفتم با اصل و اساس این مسئله نبود که ما کنترلات نکنیم متخصص را برای ذوب آهن. مخالفت من نسبت باین است که ما میآئیم و قبل از این که مقدمات و وسائل کار را فراهم کنیم یک کسی را کنترلات میکنیم. دوسه سال میباید اینجا بیست هزار تومان سی هزار تومان، چهار هزار تومان کم و زیاد باو بدهیم وقتی کنترلات سر میآید نازه میبینیم کاری نکرده

باید اینجا ما مقدماتش را تهیه کنیم. مقدماتش همین است که خود او بیاید اینجا ما پول بهش بدهیم راه هم باو بدهیم. برود نقشه بکشد مقدمات کار پس چه چیز است؟ این را آورده اند یک متخصص معرفه الارضی هم آورده اند و با هم حرکت کرده اند به مازندران رفته اند، آهن را هم تجزیه کرده اند و راپرت داده اند که ناچه اندازه ممکن است از آهن آنجا استفاده کرد بعد رفته اند طرف سمنان و راپرت که از سمنان داده اند خیلی مساعد بوده است. البته تصدیق میفرمائید که این کارها را بنده و آقا نمیتوانیم بکنیم. باید خودشان بیایند و این مقدمات را فراهم کنند. باید محل و مرکزی را که باید آهن از آنجا استخراج کنند خودشان تشخیص بدهند و کارخانه که باید درست کنند بهمان تناسب خودشان بفهمند و بگویند که یک کارخانه که مثلاً پنجاه تن صد تن آهن استخراج کند باید اینجا نصب کنیم این مقدمات را فقط خود آنها میتوانند تهیه کنند. مقدماتی که ما میتوانیم تهیه کنیم استخدام آنها است و تهیه کردن پول برای آنها و مقدمات کار آنها همین راپرتی است که داده اند و اگر میل داشته باشید ممکن است وزارت فواید عامه مراجعه بفرمائید راپرتی این متخصص را بضمیمه راپرتی متخصص معرفه الارض ملاحظه بفرمائید آنوقت تصدیق خواهید فرمود که مقدمات را خودشان باید فراهم کنند

رئیس - رأی گرفته میشود بشور در مواد آقاییانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول

(بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت فواید عامه اجازه میدهد که مسیو مارکین تبعه دولت آلمان را از تاریخ عزیمت او از آلمان باسالی ده هزار و هشتصد تومان برای مدت دو سال استخدام نماید

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای فرمند

فرمند - عرضی ندارم

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - اینجا بنده عقیده دارم تاریخ معین شود از قرار معلوم هفدهم مهر ماه ۱۳۰۵ این شخص از آنجا آمده است در صورتیکه تاریخ مشخص است و کسی نیست که نازد اجیر شده باشد عقیده بنده این است که اینجا باید قید شود از چه تاریخ و دیگر اینکه بنده معتقدم اینجا قید و تصریح شود که برای چه چون غالباً دیده میشود بعضی اشخاص که استخدام میشوند برای یک مقصود یکوقت مقتضیات بعضی اشخاص اینطور میشود که تغییر شغل بآنها میدهند در صورتیکه برای یک مقصود معین استخدام می شوند. بعقیده بنده اگر در خود ماده شغل او ذکر شود که برای چه کار استخدام میشود مناسب تر است. اگر چه در مقدمه نوشته اند ولی مقدمه هیچوقت قانون نمیشود.

معاون ریاست وزراء - تاریخ را همانطور که خدمت آقای ارباب عرض کردم الان تلفون کردم جواب دادند که دهم اکتبر که هفدهم مهر ماه ۱۳۰۵ است تاریخ حرکت او از آلمان میباشد. این را با تلفون خبر دادند ولی ممکن است در تلفون اشتباه بشود ضرورت هم ندارد که ما این را معین کنیم. این شخص آمده است و کنترلات با او وقتی تصویب شد تاریخش گذاشته میشود ولی در هر صورت تاریخش معین است و ما ممکن است حالا بگذاریم هفدهم مهر ماه ولی میشود در تلفون اشتباه شده باشد و مثلاً هیچدم مهر ماه باشد.

حاج آقا رضا رفیع - راجع بمسئله دوم چطور؟

معاون ریاست وزراء - البته متخصص ذوب آهن است
ارباب کیخسرو - پس قید شود.

یک نفر از نمایندگان - پیشنهاد کنید.

رئیس - پیشنهادی اگر دارید بدهید.

روحی - بنده مخالفم و اجازه خواسته ام

رئیس - بفرمائید

روحی - بطوریکه بنده اطلاع دارم این شخص
مسیو مارتین یکی از متخصصین معروف خود آلمان است
ولی بنده میخواستم عرض کنم که این فقط برای آهن
ذوب کنی آمده است و تا این تاریخ که از دولت حقوق گرفته
است ما هنوز از او چیزی ندیده ایم. آهنی هم ندیده ایم خواه
از آقای معاون رئیس الوزراء با آقای مخبر سؤال کنم
این شخص تا حالا چه کرده است و این پولی که تا
این تاریخ گرفته است چه کاری از او بروز کرده است؟
خوب است بنده یا سایر آقایان را لطفاً مستحضر
بدارند و مراتب علمی و کارهایی که کرده است شرح بدهند
چه بوده است.

معاون رئیس الوزراء - البته نماینده محترم منظورشان
این نبوده است که در این مدت ده ماه بازده ماه
کارخانه آهن ذوب کنی تاسیس شده باشد. این متخصص
معرفة الارض راپرنهایی که داده است ذیقیمت است
و این را آقا میدانند که وقتی يك متخصص ذی قیمتی
پای يك راپرنی را امضا کرد آن قسمت دارای اهمیت
واقع خواهد شد در اروپا هم معادن را از روی همین
اصل اجازه یا خرید و فروش میکنند نگاه میکنند به
بینند آن کسی که این راپرن را داده امضای کی پای
ن راپرن است. در ایران از قدیم خیلی صحبت شده که
معادن هست ولی این تشخیص سرمایه داران داخلی
یا سرمایه داران خارجی سندیت ندارد و این راپرنهایی
که متجاوز از بیست تا است و ممکن است آقا مراجعه
بفرمایند بفوائد عامه و چیز مستوری نیست این راپرنها
خیلی مهم است و دولت هم خیلی اهمیت و ترتیب اثر

باین راپورنها میدهد که اینکه راپرن آنها بر خلاف
نظریه سابق که تصور میکردند معادن آهن درمازندران
زیاد است معلوم میکند که قسمتی که در مازندران
پیدا شده معدنش خیلی کم اهمیت تر از آن قسمت
سمنان است

رئیس - پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده اول بعد از مدت دو
سال ذکر شود بجهت تاسیس کارخانه آهن ذوب کنی و
نقشه استخراج آهن بر داشتن.

مخبر - این قسمت نانی پیشنهادشان را بنده قبول
میکم از برای همین کار هم هست

رئیس - رأی گرفته میشود بماده اول با این اصلاحی

که قبول کردند آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

ماده دوم - سالی یکماه مرخصی بعلاوه منزل با اناثیه
تا معادل صدده (۱۰۰ /) حقوق و خرج معاودت از
ایران بالمان مبلغ سیصد تومان داده خواهد شد و خرج انومبیل
یا کرایه آن در مسافرتها ائی که مسیو مارتین در داخله
ایران میکنند بعهدۀ دولت است

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اساساً هم با این مواد در
کمیسیون موافقت کردم و هم کاملاً در استخدام این
متخصص عالیمقام موافقم ولی يك چیزی را ما در این
دوره ملتفت شدیم و آن هم از تنبه و آگاهانیدن آقای
ارباب کیخسرو بود که متخصصینی که میآیند و سالی يك
ماه مرخصی دارند این يك ماه مرخصی را جمع میکنند در
آخر میاندازند. بنده مقصودم این بود که با آقای مخبر عرض کنم
که باید از آن يك ماه مرخصی خودش در همان سال

مخبر - خرج معاودت از ایران به آلمان که مبلغ
سیصد تومان است داده خواهد شد.

رئیس - بسیار خوب. پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو
(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده دوم بعد از جمله
(در داخله ایران) مزید شود (برای انجام خدمات دولتی)

رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - اینجا چون یکماه مرخصی داده
میشود با استفاده از حقوق بنده تصور میکنم که اگر
در این یکماه بخواد هر گونه گردشهایی بکند برای
خودش این مربوط بدولت نیست لهذا بنده در اینجا
مزید کردم که این مخارجی که نمید میشود برای خدمات
دولتی است نه برای تفریح و تفنن خودش

مخبر - صحیح است بنده قبول میکنم

رئیس - رأی گرفته میشود به این ماده با اضافه
لفظ (که) قبل از سیصد تومان و (است) بعد از سیصد
تومان و پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو که قبول شد
آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود

(اینطور خوانده شد)

ماده سوم - حقوق و مخارج مسیو مارتین در جزو
بودجه سالیانه پیش بینی و از محل وجوه انحصار تأدیبه
خواهد شد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده نمیدانم این ماده در اینجا
چه ضرورت دارد. آقای مخبر مستحضر هستند که ما
يك قوانین مخصوصی گذرانده ایم و يك مخارج مخصوصی
هم برای آن قوانین از مجلس گذشته است و کاملاً در
لاجه بودجه کل این مطلب مسلم شده است و مدتی هم
گذشته است. بنده میخواستم ببینم محتاج الیه بودن

استفاده کند خواستم به آقای مخبر محترم تذکری بدهم
و بگویم اینجا باید متذکر و ملتفت این نکته باشید
و الا اگر غیر از این ترتیب باشد بنده مخالف هستم برای
اینکه قانون گذشت که هر متخصصی را که ما میآوریم باید
آن سالی یکماه مرخصی که دارد در همان سال استفاده
کند نه اینکه بگذارد برای آخر مدت این گذشت
و قانون شد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفت داشتم پس گرفتم

رئیس - آقای دادگر

دادگر - بنده موافقم ولی سؤالی از آقای مخبر کردند
که باید ایشان جواب بدهند

مخبر - اولاً آن نظریه نماینده محترم مربوط به کمترانهای
کثیرالمدۀ است که عبارت از چهار سال و پنجسال و شش
سال است که بخوانند چهار پنج ماه مرخصی را جمع
کنند ولی این کمترت فقط دو سال است و همانطور که
فرمودند اساساً این مسئله اتخاذ يك تصمیمی است که
مجلس کرده و در اغلب کمترانهها هم هست حالا چنانچه
در اینجا هم لازم بدانند پیشنهاد بفرمایند که برای این دو
سال هم موافقت حاصل شود کمیسیون هم نظرش همین
بوده است

رئیس - رأی گرفته میشود بماده دوم . . . . .

ارباب کیخسرو - بنده يك پیشنهادی داشتم

مخبر - يك اصلاح عبارتی است که عرض میکنم
و آن این است که در ماده مینویسد: سالی یکماه مرخصی بعلاوه
منزل با اناثیه تا معادل صد ده حقوق و خرج معاودت از
ایران مبلغ سیصد تومان داده خواهد شد این جمله اخیر
قبل از مبلغ لفظ (که) باید اضافه شود و بعد از سیصد
تومان هم لفظ (است) اضافه میشود

رئیس - مبلغ سیصد تومان داده خواهد شد نوشته
شود (که مبلغ سیصد تومان) ؟

این ماده از چه نقطه نظر است بنظر بنده که محتاج الیه نیست.

مخبر - در این قسمت آقای آقا سید یعقوب را یاد آوری میکنم بتصمیمی که در کمیسیون بودجه گرفته شد اساساً دولت نظریه این بود که بودجه یعنی آن چیزی را که بعنوان بودجه مجلس میآورند عبارت است از عایدات جاری مملکتی و مخارجی که در مقابل او در وزارت خاها میشود مالیات های اختصاصی و مخارج اختصاصی را که اخیراً از دوره پنجم باینطرف برای بعضی امور تصویب شده است میخواهند همان قانون وضع مالیات را بمنزله اجازه بودجه قرار دهند و هنوز هم آقای وزیر مالیه فعلی نظرشان همین است که مجلس شورای ملی همان موقعی که رأی داده است به مالیات انحصار اجازه خرجش را هم بوزارت مالیه داده است - کمیسیون بودجه عقیده اش این نبود. کمیسیون بودجه عقیده داشت که آنها قانون وضع مالیات بوده است منتها برای يك مخارج مخصوص ولی بودجه جمع و خرج او باید بصورت جزء بیاید در مجلس شورای ملی و در ضمن بودجه كل مملکتی بعد به تصویب برسد از این نقطه نظر ما قرار گذاشتیم حتی حقوق متخصصین که بابت از يك محل اختصاصی پرداخته شود بایستی در متن بودجه ذکر شود و از این به بعد کنترانهائی هم که میگردد لازم است يك همچو ماده در تمام کنترانهائی باشد که حقوق آنها در ضمن بودجه مملکتی منظور میشود منتها محل پرداختش از محل وجوه اختصاصی است و تصور میکنم که در نایب آن تصمیم کمیسیون بودجه لازم باشد که مجلس شورای ملی هم بان رأی بدهد

رئیس - آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات - بنده موافقم

رئیس - پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا

(بطریق ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میدارم از محل صدی سه انحصار کارسازی شود

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولیمیرزا - آقایان مسبق هستند که يك محلی مجلس شورای ملی تعیین کرده برای مصارف اداری که پیش می آمده است و يك وقت شنیده شد که مصارف اداری از صدی هشت هم تجاوز کرده. يك وجوهی از این محل در تحت اختیار رئیس كل مالیه سابق و وزارت مالیه واقع شده بود که بعنوان مصارف اداری نادیده میشد و نا اندازه که در اینجا مطرح شد معلوم شد که کمیسیون بودجه هم اطلاعاتی ندارد و این صورتها بکمیسیون بودجه هم نمی آمده است حالا بنده تصور میکنم که نظر به ارتباطی که قضیه آهن ذوب کفی با مسئله راه آهن دارد و از طرفی وجوه انحصار هم برای همین کار تخصیص داده شده است بنده تصور میکنم که این صدی سه اینقدر باشد که حقوق مسیو مارتین را از این محل بدهند از این نقطه نظر این پیشنهاد را کردم.

رئیس - آقای بامداد

بامداد - در موقعی که این قانون تصویب شد صدی هشت برای مخارج منظور شد بعد آقایان در نظر دارند که هم در کمیسیون بودجه و هم در مجلس در طی دو دوازدهم ها پیشنهاد شد که این مخارج زیاد است و صدی پنج شد در موقعی که دکتر میلسپیو بود هیچ قبول نمی کرد و میگفت که ما نمیتوانیم عایدات انحصار را با صدی پنج اداره کنیم معذالك کمیسیون بودجه با يك صرفه جوئیها و دقتهائی این را صدی سه کرده است که باید هم ادارات و مؤسسات را حقوق بدهد و هم جلوگیری کند از قاچاق هائی که فوق العاده آن قاچاقها مضر است لهذا آن صدی سه اگر کم نباشد زیاد نیست بنا بر این چطور میشود که این پول را هم از محل صدی سه بدهند

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند

قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. رأی گرفته میشود بماده

آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در کلیات مخالفی هست؟

روحی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

روحی - بنده چنانچه قبلاً عرض کردم کاملاً با شخص مسیو مارتین موافقم و در تمام مواد هم رأی دادم و در کلیات هم رأی میدهم ولی يك سؤالی بنده کردم که آقای معاون محترم ریاست وزراء جواب بنده را نداده اند و اقتناع کننده نبود اینها باید تفکیک شود برای اینکه بنده بکنفر متخصص معرفه الارض است و مارتین متخصص آهن ذوب کفی اگر اظهاراتی که آقا فرمودند فقط تعلق میگیرد بمعلومات بنده که شخص متخصصی است و مخصوصاً در طرف سیمان يك اکتشافاتی کرده است و يك راهبرتهای جامعی به وزارت فوائد عامه داده است؟ بسیار خوب ولی بطور کلی بنده نمیدانم تا این تاریخ مسیو مارتین چه کرده است و از وجود این شخص دولت چه فایده برده است و تا این تاریخ که حقوق گرفته است چه کرده است و الان چه وظیفه را ایفا میکند و چه خدماتی را انجام داده است این مذاکراتی که فرمودند راجع به بنده است بنده میخواستم به بینم مسیو مارتین چه کرده است و چه خدمتی را انجام میدهد

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - بنده هم مخالفم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عرض میکنم با اینکه آقا در مجلس تشریف داشتند قانون در مجلس گذشت و آرزوی مخصوصاً در این باب شرحی عرض کردم بعد مخبر کمیسیون هم قانون را آورد در اینجا خواند. دولت بر حسب آن قانون تعقیب کرده نظریات را که از مجلس گذشته

مجلس بدولت اجازه داد که بکنفر متخصص راه آهن و يك نفر متخصص آهن ذوب کفی استخدام کنند دولت هم مأمور باجرای آن قانون بود و بنا به آن فرمایشاتی که فرمودید دولت يك متخصص عالیقدری از آلمان خواست دولت آلمان هم با آن دوستی که با ما دارد این متخصص عالیقدر را به ما داد آن متخصص عالیقدر آمد در ایران و رفت و گردش کرد بعد این شخص با اطلاع که حقیقه من خیلی خوشنودم از دولت که این متخصص را آورده است و حقیقه از وجود او ما نفع میبریم حالا راجع به سیم تقاله عرض میکنم بالاخره گفت که شما مرا آورده اید برای آهن ذوب کفی يك متخصص دیگری لازم است که عالم معرفه الارض باشد آن شخص را هم استخدام کردند آمد و رفتند آنجا و تحقیقات کردند بعد رفتند در سیمان و يك معدنی که يك منبع جواهراتی است پیدا شده است که انشاء الله زودتر استخراج شود و این مملکت از حال فلاکت بیرون آید بالاخره امروز ما داریم نتیجه میبریم دیگر چرا این حرفها را بزینم.

رئیس - رأی گرفته میشود به این قانون که مشتمل

بر چهار ماده است با اوراق آقایانی که موافقت

ورقه سفید و الا ورقه کبود خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده هفتاد و پنج ورقه

سفید و يك ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۹۶ با ۷۵ رأی تصویب شد

اسامی موافقین - آقایان: - میرزا حسین خان جلالی

اسفندیاری - شیخ الاسلام ملاری - حاج میرزا مرتضی

میرزا ابراهیم آشتیانی - امام جمعه اهر - میرزا سید

احمد بهبهانی - نگهبان - فرهنگد - دکتر لقمان - آقا

زاده سبزواری - سلطان محمد خان عمری - عدل -

سهراب خان ساکنیان - میر نماز - جهانشاهی -

دیوان بیگی - مولوی - محمد ولی میرزا - دکتر سنک

وکیلی طباطبائی - میرزا حسن خان ابراهیمی - وزیری

میرزا عبد الحسین - محمد آخوند - افشار - حیدری
 خواجوی - اسعد - امیر تیمور کلالی - شیروانی - دادگر
 آیه الله زاده خراسانی - عصر انقلاب - معتمد - بدر
 حاج میرزا علی اکبر امین - حاج آقا حسین - طباطبائی
 دبیا - موقر - ابلخان - میرزا عبدالله خان وثوق -
 چشیدی - سید حسین آقاییان - روحی - دهستانی -
 شریعت زاده - صالحی - پور تیمور - افخمی - معظمی
 ارباب کیخسرو - اسکندر خان مقدم - زنگنه - مفتی
 امیر اسدالله خان عامری - پالیزی - دکتر رفیع خان امین -
 ذوالقدر - قوام - حشمتی - فهیمی - دکتر طاهری - دولتشاهی
 بنی سلیمان - مسعود - نوبخت - سید یعقوب - زعیم - مدرس
 عمادی - میرزا هاشم آشتیانی - ملک مدنی - فومنی - مرضی
 قلیخان بیات

مخالف: احتشام زاده

بعضی از نمایندگان - تنفس

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله
 سه ربع ساعت ریاست آقای مرضی قلیخان بیات نایب
 رئیس مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس - آقای رهنا

معاون ریاست وزراء - يك لایحه ایست که چندی
 قبل از مجلس شورای ملی گذشته و آن لایحه متضمن
 يك اقلامی است که آن اقلام در زندگان يك افراد
 ضعیفی خیلی مؤثر است مثلاً ده تومان حقوق برای يك
 نفر دربان و عائله او خیلی مؤثر است بنده تقاضا میکنم
 که این لایحه را جزو دستور فرمایند و تصویب شود
 نایب رئیس - مخالفی نیست ؟

(گفتند - خیر)

نایب رئیس - لایحه اضافه بودجه مطرح است

(ماده واحده بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است اضافات بودجه
 ۱۳۰۵ کابینه ریاست وزراء را که مبلغ آن بالغ بر هشتصد

منازات اساساً بنده با نهار مخالفم (خنده نمایندگان)
 بالاخره بنده با ناهاری که در آنجا خورد میشود مخالفم
 خصوصاً با این اضافه که برایش منظور شده و همچنین
 با ماهی شصت تومان حقوق شوهر در صورتیکه خود
 آقای رئیس الوزراء يك آدم وطن پرست اقتصادی هستند
 و خیلی میل دارند که خرج دولت کم شود حقوق شوهر
 ایشان ماهی شصت تومان نوشته شده است سابقاً شوهری
 داشته اند یا نداشته اند ؟ اگر داشته اند که این اضافه
 چیست ؟ اگر نداشته اند پس انومبیل ایشان را کی
 میبرده و می آورده است .

عمادی - خودش

(خنده نمایندگان)

فیروز آبادی - به این جهت بنده مخالف هستم و
 نمیتوانم رأی بدهم و امیدوارم حقوقات گرانگی که در این
 مملکت داده میشود کلبه اش زده شود این ماهی سیصد و
 دوازده تومان ها و چهار صد تومان ها از بین برود
 و افزوده شود بحقوق آن اشخاص ضعیفی که ماهی ده
 پازده تومان میگیرند

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده مخالفم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده موافقم . آقای آشتیانی
 فرمودند که جواب آقای فیروز آبادی را تند ندهی
 جهتش هم معلوم است و البته بنده هم احترامات
 ایشان را خیلی رعایت میکنم ولی ناچارم که این مثل
 را خدمتشان عرض کنم که يك کسی گفت نزدیک
 بام نیامی افتی آنقدر پس رفت که از آنطرف خورد
 زمین عرض میکنم بتصدیق تمام مجلس و تمام ایرانیها
 میدانید که شخص مخبر السلطنه بقدری مواظب
 در خرج است که حد ندارد و حقیقه يك شخص
 علاقه مندیت به حفظ حقوق که بکشاهی باید بخرج
 خودش منظور شود و این اضافه نهار را حقیقه بنده

شرم آور میدانم که در مجلس صحبت شود وقتی هم که
 ملاحظه کنید نسبت به مخارجی که در مملکت میشود
 اضافه نهار هیئت وزراء را هم آمدم باهاش مخالفت کردیم
 تازه چه کار کرده ایم و حقیقه این چیزی نیست که در
 مجلس صحبت شود اما راجع به شوهر شما نگاه کنید
 بصورت اعتبارات که در سابق مینوشتند ماهی هزار
 تومان بزرگ آن را حساب نمیکند؟ حالا بکنفر که هم
 رئیس الوزراء است و هم رئیس کل مالیه و هم وزیر
 فوائد عامه و حقوقش هم همان هزار و پانصد تومان
 است و دیگر حقوق غیر از آن نمیگیرد و کاملاً هم مواظب
 است و بقدری بنده اطلاع دارم در مصارف مواظبت
 میکند که بنده حقیقه درخور این شخص محترم میدانم
 که مخالفت کنم برای نهار که مثلاً دو لقمه پلو بیشتر
 خورده است یا برای حقوق شوهر از این جهت خوبست
 که این موضوع را محل مخالفت قرار ندهند .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

فیروز آبادی - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده با هر حقی از حقوق ملت که
 بخواهد در اینجا تصویب شود لابد مخالفت کنم اگر
 چه خیلی کم باشد و عرض خودم را هم میکنم و در
 این موضوع هم بعقیده بنده مذاکرات کافی نشده است
 و آقایان اجازه بفرمایند که مذاکرات بشود

نایب رئیس - رأی میگیریم به کفایت مذاکرات
 آقایانیکه موافقند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد پیشنهادها قرائت
 می شود

(بطریق ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای افشار - پیشنهاد میکنم هرار ونهصد
 و بیست قران اضافه نهار حذف شود

نایب رئیس - در همین زمینه پیشنهادی هم آقای طاهری کرده اند قرائت میشود
(مضمون آنی قرائت شد)
پیشنهاد میکنم اضافه نهار وزراء ۱۹۲ تومان حذف شود

نایب رئیس - آقای افشار
افشار - يك اعتباری برای نهار هیئت وزراء هست و بنده تصور نمیکنم که قید مقام وزارت تولید اتساع معده بکند و بعقیده بنده این مبلغ زائد است و باید حذف شود.

معاون ریاست وزراء - یکقدری مد شده است که گاهی در ضمن صحبت ها يك صحبت ها و شوخی های زننده میشود البته صحبت های زننده را هم ممکن است جواب داد ولی چون شخصی نیست بلا جواب میماند این صد و دو تومان همان طور که آقای آقا سید یعقوب فرمودند حقوق اجزاء کابینه است که آنجا کار میکنند حالا میل دارید اجازه میدهید میل ندارید اجازه نمیدهید

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - عرض کنم این پیشنهادی را که آقای افشار کردند اولاً موضوعش همین بود که آقای معاون فرمودند ثانیاً پیشنهاد حذف يك خرج مخصوصی را نمیشود کرد باید از بودجه کل کسر کرد و پیشنهاد کرد نایب رئیس - آقای طاهری هم توضیحی دارید بفرمائید.

طاهری - اضافاتی که در بودجه ها تصویب میشود غالباً یعنی نماش راجع بمؤسسات جدید است این رقمی که اینجا اضافه برایش منظور شده بعقیده بنده زائد است زیرا يك چیزی بیشتر هم بوده و البته عده هم علاوه نشده بعلاوه ما حالا بی بینیم که پنج شش نفر از آقایان هم اصلاً در هیئت وزراء کسری ندارند بنا بر این بنده عقیده ام این است که این قلم حذف شود

مخبر - عرض میکنم که این اضافات ابداً ربطی به هیئت وزراء ندارد راجع با اداره هیئت وزراء است و آقایان شاید غالباً ملاحظه فرموده باشند که وظیفه شناس ترین و پر کار ترین و بی منفعت ترین مستخدمین ما اعضاء هیئت وزراء هستند که بیشتر از همه ادارات کار میکنند و يك کار هائی هم نیست که بشود نسبتی بهشان داد غالباً هم از اشخاص فاضل و نجیب انتخاب شده اند و چون کار در آنجا زیاد میکنند و بیش از هفت ساعت و هشت ساعت مجبورند در آنجا بمانند این يك اعتباری است برای نهار آنها و ربطی به خود وزراء ندارد

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای افشار و دکتر طاهری آقایان موافقین قیام فرمایند
(چند نفر برخاستند)

نایب رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد دیگری از آقای دکتر طاهری رسیده است قرائت میشود
(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میکنم صد و هفتاد قران بابت صدی دو از این اضافات حذف شود

نایب رئیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - اگر چه این مبلغ جزئی است ولی در کمسیون بودجه چنانچه آقای رئیس هم مستحضر هستند تصمیم گرفتیم که صدی دو تصویب نکنیم بنا بر این این اعتبار اضافه. مخارج نهار دیگر صدی دو لازم ندارد نایب رئیس - آقای بامداد

بامداد - این صدی دو قانون است و در اینجا لازم نبود اظهاری بشود وقتی که يك بودجه تصویب میشود صدی دو اعتبار دارد و بعلاوه هیچ بنده نظرم نیست که در کمسیون بودجه همچو تصمیمی گرفته باشیم که تصویب نکنیم به اضافه این هفده تومان است و چیزی نیست بجهت اینکه يك هیئت وزرائی که مرکزیت داده

است تمام امور مملکت را بخودش هفده تومان هم چنانچه علاوه بر بودجه او بشود هیچ اهمیتی ندارد
نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر طاهری آقایان موافقین قیام فرمایند.
(کسی قیام نکرد)

نایب رئیس - تصویب نشد. رأی میگیریم بماده واحده با ورقه ...

فیروز آبادی - بنده تقاضای تجزیه میکنم
نایب رئیس - گمان می کنم نسبت به ماده نمیشود تقاضای تجزیه کرد حالا بسته است بنظر مجلس

فیروز آبادی - در ماده خیر در اقلام ضمیمه یکی یکی رأی گرفته شود برای نهار علیحده. رأی شو فرمایید بهر حال یکی یکی رأی گرفته شود که هر کس موافق است رأی بدهد و هر کس موافق نیست رأی ندهد

نایب رئیس - در اقلام ضمیمه اگر نظری دارید باید پیشنهاد بفرمائید و در ماده هم که تقاضای تجزیه ممکن نیست. رأی میگیریم بماده واحده با ورقه آقایان موافقین ورقه سفید و الا ورقه کبود میدهند
(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۴۹ ورقه سفید و يك ورقه کبود تعداد شد)

نایب رئیس عده حاضرین ۸۵ با ۴۹ رای تصویب شد
اسامی موافقین

آقایان: میرزا حسن آبه الله زاده - بنی سلیمان - موقر میرممتاز - ساکنیان - شیروانی - عصر انقلاب - میرزا هاشم آشتیان - بهار - نوبخت - حاج آقا رضا رفیع جلالی - اسفندیاری - فرمند - حقنویس - ملک

مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد

مدنی - عمادی - خطیبی - زعیم - دکتر سنگ - آقا سید یعقوب - ملک ابرج پور نیمور - نفقه الاسلامی - فوهی - دکتر محمد خان مصدق - سلطان محمد خان عامری دادگر - طباطبائی دبیا - اسکندر خان مقدم - دیوان بیکی - خواجوی - عدل - سید حسین آقایان - فرشی دولتشاهی - ابلخان - دکتر لقمان - عراق - ابراهیمی پالیزی - محمد تقی خان اسعد - بجی خان زنگنه - فرمند - میرزا عبدالله خان ونوق - نگهبان - وزیری - امیر اسد الله خان - معظمی - افخمی مخالف - آقای تقی زاده

نایب رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع
حاج آقا رضا رفیع - چند جلسه است که ما می خواهیم مسئله راجع بشهریه فرخ خان جزء دستور شود و این يك مسئله کوچکی است که ما هر جلسه میخواهیم جزو دستور کنیم ولی آقایان وزراء میآیند و يك لواجی میاورند که در نتیجه این مسئله همینطور مانده است حالا هم که آقایان خسته شده اند اگر موافقت بفرمایند در اول جلسه آتی جزء دستور گذارده شود

جمعی از نمایندگان - صحیح است
نایب رئیس - آقای روحی
روحی - بنده میخواستم جلسه سه ساعت و نیم بظهر تشکیل شود چون روز ها کوتاه است
نایب رئیس - مخالفی نیست
(گفتند خیر)

نایب رئیس - جلسه ختم میشود - جلسه آتی روز پنجشنبه سه ساعت و نیم قبل از ظهر دستور هم لواج بودجه.

قانون

استخدام مسیو مارتین تبعه دولت آلمان برای تاسیس کارخانه آهن ذوب کنی

مصوب ۲ آبان ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت فوائد عامه اجازه میدهد که مسیو مارتین تبعه دولت آلمان را از تاریخ عزیمت او از آلمان با سالی ده هزار و هشتصد تومان برای مدت دو سال بجهت تاسیس کارخانه آهن ذوب کنی و نقشه استخراج آهن برداشتن استخدام نماید

ماده دوم - سالی یکماه مرخصی بعلاوه منزل با اثاثیه با معادل صدی ده (۱۰٪) حقوق و خرج معاودت از ایران به آلمان که مبلغ سیصد تومان است داده خواهد شد و خرج اترمیپل با کرایه آن در مسافرتها که مسیو مارتین در داخله ایران برای انجام خدمات دولتی میکند بمهده دولت است

ماده سوم - حقوق و مخارج مسیو مارتین در جزو بودجه سالیانه پیش بینی و از محل وجوه المحصر تأدیه خواهد شد

ماده چهارم - دولت مجاز است سایر شرایط کنترات مسیو مارتین را بر طبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عفر ۱۳۰۱ تعیین و کنترات مشار الیه را امضاء نماید

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی: حسین پیرنیا

***

قانون

بودجه اضافی سنه ۱۳۰۵ کابینه ریاست وزراء

مصوب ۲ آبانماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - وزارتتالیه مجاز است اضافات بودجه ۱۳۰۵ کابینه ریاست وزراء را که مبلغ آن بالغ بر هشتصد و هفتاد تومان میباشد برطبق صورت ضمیمه پرداخت نماید

تبصره - مؤسساتیکه در این اضافات پیش بینی شده و هنوز تاسیس نشده است از محل اعتبار ۱۳۰۶ و از تاریخ تاسیس باید پرداخته شود

این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه دوم آبانماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی: حسین پیرنیا

صورت ضمیمه قانون بودجه اضافی سنه ۱۳۰۵ کابینه ریاست وزراء

ملاحظات	شرح	
	مبلغ	قران
	۲۴۰۰	۱ متمم حقوق دو نفر دربان که در هشتمه اول سال ازهیج اعتباری پرداخت نشده است
	۲۴۰۰	۲ حقوق بکنفر شوهر چهار ماهه ازقرار ماهی ۶۰ تومان
	۱۹۲۰	۳ اضافه اعتبار نهار هیئت وزراء
	۵۷۰	۴ اضافه اعتبار ملبوس اجزاء
	۱۷۰	۵ صدی دو اعتبارات فوق و قلم اخیر
	۱۲۴۰	۶ متمم حقوق بکنفر ثبات که در بودجه ۱۳۰۴ هشتمه منظور بوده و در ۱۳۰۵ چهار ماه محل ندارد ازقرار ۳۱ تومان
	۸۷۰۰	جمع کل اضافات

صورت فوق ضمیمه قانون بودجه اضافی سنه ۱۳۰۵ کابینه ریاست وزراء بوده و صحیح است

رئیس مجلس شورای ملی: حسین پیرنیا